

anders gezegd: het was zinvol om met een Britse scheepsmacht *in de Stille Oceaan* deel te nemen aan het verslaan van Japan. In de Golf van Bengalen, d.w.z. tegen de Japanners in Birma en op de Andamanen en Nicobaren, kon, aldus de Britse *Chiefs of Staff*, pas zes maanden na het verslaan van Duitsland iets van belang worden ondernomen; daar waren meer troepen voor nodig dan men er had. De conclusie van de Britse *Chiefs of Staff* was dat de Britse scheepsmacht spoedig aan de strijd in de *Pacific* moest gaan deelnemen. Aldus werd door het Britse *War Cabinet* besloten en Roosevelt werd ingelicht. *Admiral King* evenwel had die Britse scheepsmacht in het geheel niet nodig en op zijn voorstel deed Roosevelt aan Churchill weten dat de Britse *Navy* pas in de zomer van '45 zinvol zou kunnen deelnemen aan operaties in de *Pacific* en dat derhalve de *Eastern Fleet* voorlopig beter integraal in de Indische Oceaan kon blijven; dat doende zou het de op Singapore gebaseerde zware Japanse eenheden 'binden' en daarmee op zichzelf zou het het Amerikaanse offensief in de *Pacific* ondersteunen. Zou dan toch met steun van die *Eastern Fleet* een operatie tegen de Japanners op Sumatra ondernomen kunnen worden? Neen, de Amerikanen bleven er de zin niet van inzien: niet in politiek opzicht (met uitzondering van MacArthur voelden zij er niet voor, verwickeld te raken in de problemen die uit het herstel van het Britse, Nederlandse en Franse koloniaal gezag zouden voortvloeien) en evenmin in militair. Immers, wanneer het Amerikaanse offensief in de buurt van de Philippijnen de Japanse verbindingen volledig zou hebben verbroken, zou men met de Japanners in Birma, Malakka, Singapore en Nederlands-Indië hetzelfde kunnen doen als met de Japanners op de afgesneden eilanden en punten in MacArthurs gebied geschiedde: men kon ook hen, zoals dat heette, laten 'verdorren aan de tak'.

★

Wij keren terug naar het dubbele Amerikaanse offensief in de *Pacific*.

De eerste versterkte eilanden waarop Nimitz het waagstuk van een landing moest ondernemen, waren Tarawa en Makin in de Gilbert-groep. Het werd niet, zoals voorgeschreven, de 1ste maar de 20ste november '43 dat de Amerikaanse mariniers tot de bestorming ervan overgingen, gesteund door vliegtuigen van een groep van Nimitz' vliegakampschepen en door het geschut van slagschepen en kruisers. Er werden bij de voorbereiding van die eerste landingen talrijke fouten gemaakt en bo-